

Editoriala

Irakurle estimatua,

OSAGAIZ aldizkariaren aurtengo azken alea argitaratu dugu, zenbaki honekin aldizkariak hiru urte beteko ditu. Ikusiko duzun bezala, artikuluetan oso gai ezberdinak jorratu dira eta baduzu aukera zure gustukoak aurkitzeko.

Artatuak izaten garenean generoak zer eragin eduki dezakeen aztertze berrikuspen bibliografiko bat egin dute artikuluko batean. Generoaren araberako ezberdintasun horiek morbi-mortalitatean eragin dezakete. Hori ez gertatzeko neurriak proposatzen dira: ikasketetan generoa ere lantzea, ezberdintasun biologikoak errespetatzen dituzten gida klinikoak sortzea eta beste batzuk.

Beste lan batean maratoiak baino luzeagoak diren lasterketek osasunean izan ditzaketen ondorioak aztertu dira. Horretarako alde batetik medikuntza arloko literaturan jasotako datuak xehatu dituzte eta beste alde batetik *Ehunmilak* lasterketan jasotako datuak aztertu dituzte. Jaso dituzten datuen arabera lesio gehienak arinak izan ziren, baina, egileek dioten bezala, komeni da ondorio larriagoei ere aurre egiteko antolakuntza prest edukitzea.

Gernu-inkontinentzia batez ere erditze baginalak eduki dituzten emakumeek pairatzen dute pelbisaren zoruko muskulaturaren disfuntzioaren ondorioz. Artikulu batean berrikuspen sistematiko bat egin dute eta ondorioztatu dute pelbisaren zoruko muskulaturaren entrenamendua eraginkorra dela bertako muskuluak indartzeko eta gernu-inkontinentzia prebenitzeko edo tratatzeko. Protokolo ezberdinen artean zein den onena aztertu beharko litzateke.

Bularreko minbizia gairatutako emakumeen antsietate- eta depresio-sintomen prebalentzia biztanleria orokorrarena baino handiagoa da. Argitaratzen dugun ikerketa batean sintoma horien eta hantura-aldagaien arteko erlazioa aztertu dute. Kortisol-maila handiagoak aurkitu dituzte antsietate- eta depresio-sintomak dituzten emakumeetan eta TNF- α maila altuak depresioa duten emakumeetan.

Tuberkulosia pobreziaekin lotu izan den gaixotasunetako bat da. Artikulu batean aztertu dute Gipuzkoan 2010-2017 tartean maila sozioekonomikoak tuberkulosian izan duen eragina. Ondorioetan diotenez, maila sozioekonomiko baxuko pertsonen maila altukoek baino arrisku handiagoa dute tuberkulosia jasateko. Maila sozioekonomikoak ez dauka eraginik diagnosiaren atzerapenean, baina ikusi dute maila sozioekonomiko baxuko pertsonen tratamendua ondo betetzeko probabilitate txikiagoa dutela.

Beste lan batean egoera terminalean dauden gaixo pediatrikoekin eta horien familiarekin erizainak izan beharreko komunikazioa ikertu dute. Literaturaren azterketa baten bidez garatu beharreko komunikazio-teknikak landu dira eta heriotzaren inguruko elkarriketa egiteko kontuan izan beharreko puntuak deskribatu dira.

Aldizkariaren “Dosi txikitan” atalera “Hizkuntzen kudeaketa osasun arretan: euskara komunikazio klinikoan” aditu-tituluari buruzko informazioa ekarri dugu. Bertan diote graduondoko horren helburua osasun-arloko langileak hizkuntzaren garrantziaz jabetzea dela, eta,aldi berean, ezagutzan oinarrituriko gaitasunak erdiestea, euren ibilbide profesionalean jardura egokiak bermatzeko. Ikastaro horrek Unibertsitateko Aditu Titulua (15 ECTS) eskainiko die parte hartuko duten ikasleei.

Atal berdinean sartu dugu baita ere azaroan Eibarko UEUren egoitzan egin den Psikologo euskaldunen III. Topaketari buruzko informazioa. Hezkuntzan, arlo klinikoan, zerbitzu sozialetan, eta

Editoriala

ikerkuntzan zein irakaskuntzan lanean diharduten psikologoak biltzen dituen topaketa honi buruz zerbait gehiago jakiteko aukera duzue.

Ohikoa dugun bezala, ale honetan ere kritikoki aztertutako testuak (KAT) sartu ditugu. Horietako batean diotenez, hipotiroidismo subklinikoa tratatzeak ez ditu hobetzen ez bizi-kalitatea ezta tiroidearekin erlazionatutako sintomak ere, beraz, ez da beharrezkoa hipotiroidismo subklinikoa tratatzea.

Bigarren KATean agertzen dutenez, pneumonia duten gaixoetan Gram tindaketa bidezko karkaxaren ikerketak sentzibilitate nahiko altua dauka eta espezifikotasun altua bakterioen presentziaren diagnosia egiteko.

Farmaziako lanei dagokienez, alde batetik alboko esklerosi amiotrofikoaren tratamendurako aukerak aztertu dira. Gaur-gaurkoz gaixotasunaren bilakaera atzeratzen duen farmako bakarra erriluzola da. Hala ere, gaixotasun neurodegeneratibo hau oraingoz ezin da sendatu eta heriotza eragiten jarraitzen du.

Bestalde, azkeneko hilabeteetan argitaratu diren INFAC buletin, medikamentu berrien fitxen eta i-botika informazio-orrien laburpena bildu da.

Besterik gabe, urte berri ona opa dizuegu egile, ebaluatzaile eta irakurle guztiei.

Jose Ramon Furundarena Salsamendi